de Sankt-Peterburgo ne povis persone veni al Parizo. La Komitato jes ja aprezis lian laboron faritan por starigo de la internacia vortaro, sed, surprize, Otto Jespersen (mem latinisto) kritikis la uzon de klasikaj latinaj radikoj astataŭ ilia nova formo konata el latinidaj lingvoj. Eĉ uzo de la kontrol-lingvoj (angla, germana, franca, itala, hispana kaj rusa) estis kritikata kiel "ne ekvivalenta" kaj la internacieco de vortoj kiel "nesufiĉe pruvita". Samtempe pritraktiĝis alia versio, nomata Proyekt de Neutral Reformed, kiun Rosenberger estis ellaborinta kun Edgar de Wahl kaj publikiginta ĝin en la revuo "Progres". Temis pri versio pli naturalisma, orientita al latinidaj lingvoj, tial ĝi enhavis malregulaĵojn, ekz. la sama litero prononciĝis malsame depende de fonetika ĉirkaŭaĵo, kion la Komitato taksis kiel neakceptebla. Reage, Giuseppe Peano (sen eksplicite paroli pri Latino sine flexione) longe rezonis pri la principo de internacieco, defendante la elekton de la ses kontrol-lingvoj, en kiuj troviĝas miloj da internaciaj vortoj, kaj same de duagradaj kontrollingvoj, kiel ekz. la portugala, la nederlanda, la pola k.a., kiuj konfirmas la internaciecon de la elektitaj vortradikoj. Granda parto de latindevenaj vortoj (minimume dumil) troviĝas eĉ en lingvoj ĝermanaj kaj slavaj. Peano opiniis, ke oni devas prikonsideri la konscion pri internaciaj vortoj, kiun havas mezklera eŭropano. Krome aŭdiĝis Eugène Monseur, profesoro pri lingvistiko en Libera Universitato de Bruselo, kiu ne eksplicite defendis Idiom Neutral, sed jes ja la ĝeneralajn principojn de elekto de ties vortradikoj.

- 13) *Novilatin* de Ernst Beerman estis prezentita surbaze de la letero de la aŭtoro, kiel latinido respektanta la internaciajn radikojn. La Komitato aprezis ties lingvistikan valoron, sed vidis, ke la normigo de vortprovizo kaŭzas komplikaĵojn kaj la derivado ne estas sufiĉe reguligita.
- 14) Plua *Novilatin* estis prezentita de sia aŭtoro André Blondel el Parizo. Li komencis kun severa kritiko al Esperanto kiel lingvo tro artefarita kaj nerespektanta etimologion. Lia lingvopropono male konservis ĉiujn naturalismojn (ekz. prononcon de *c* laŭ la sekvanta vokalo [ka, ko, ku] kaj [ce, ci]). Li klopodis reguligi la latinan derivadon pere de multaj detalaj reguloj, i.a. pere de 61 sufiksoj (ekz. kvin paradigmoj por deverbativoj je -tore, -bil, -tiv, -cione, -tura, -torio). La rezulto estis plaĉa lingvo simila al la hispana, sed tro purisma kaj kun komplikaj filologiaj reguloj.
 - Dum plua diskuto, Otto Jespersen prezentis sian skizon de eklektika gramatiko: finaĵoj -o kaj -a povus karakterizi maskulinon kaj femininon, taŭga plurala finaĵo estus -i, radiko sen finaĵo esprimus genron neutran, adjektiva finaĵo povus esti -u kaj adverba -e. Couturat aprobis tiun ĉi proponon. Baudoin de Courtenay poste konatigis la Komitaton kun la broŝuro de Karl Brugmann kaj August Leskien "Zur Kritik der künstlichen Weltsprachen" kaj subtenis kelkajn iliajn princip-postulojn, ekzemple regulan prononcadon kaj fonetikan ortografion.
- 15) Post tiuj ĉi kaj konkretaj, kaj teoriaj diskutoj restis por pritrakti la lasta kandidato, *Esperanto*, taksata dekomence kiel la plej favora, ĉefe pro sia jam funkcianta kaj organizita movado; Zamenhof taskigis sian aktivan kunlaboranton Louis de Beaufront reprezenti lin kiel aŭtoron ĉe la Delegitaro, en la Komitato prezentis ĝin Gaston Moch kiel anstataŭanto de Émile Boirac. Dum du tagoj oni diskutis pri ĝiaj kvalitoj kaj eblaj reformoj, i.a. pri la sistemo de derivado, pri la korelativa tabelo, pri supersignoj, pri nedeviga akuzativo, pri senfleksiigo de adjektivo k.a. La celo de la reformoj estis atingi maksimuman naturecon kaj internaciecon. Subtenis ilin precipe Couturat, kiu